

PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

05 decembrie 2023

Nr. 01-06-87

Stimate Domnule Președinte al Parlamentului,

În conformitate cu art. 86 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și art. 14 alin. (3) din Legea privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, prezint Parlamentului, spre ratificare, Acordul de grant dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale”, semnat la Chișinău la 13 octombrie 2023, precum și proiectul de lege în acest sens, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 929 din 29 noiembrie 2023.

În calitate de organ responsabil pentru prezentarea acordului în Parlament se desemnează Ministerul Energiei.

Cu stimă,

Sandru
Maia SANDU

Anexe:

1. Copia demersului Cancelariei de Stat - 1 filă;
2. Hotărârea Guvernului nr. 929 din 29 noiembrie 2023 - 2 file;
(în limbile română și rusă)
3. Proiectul legii de ratificare (în limbile română și rusă) - 2 file;
4. Copia textului Acordului (în limbile română și engleză) - 75 file;
5. Argumentarea oportunității ratificării - 5 file;
6. Copiile avizelor autorităților de resort - 8 file;
7. Tabelul de sinteză a avizelor - 4 file.

Domnului Igor GROSU,
Președinte al Parlamentului

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI	
REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr. <u>444</u>	
<u>05</u>	<u>12</u> 20 <u>23</u>
Ora	

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 25-76-12526

Chișinău

29 noiembrie 2023

Aparatul Președintelui Republicii Moldova

În temeiul art. 86 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova și art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova, se prezintă spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale”, semnat la Chișinău la 13 octombrie 2023.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Energiei.

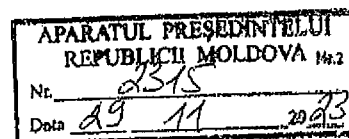
Anexe:

1. Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă, în limba rusă – 1 filă);
2. Proiectul de lege pentru ratificarea Acordului (în limba română – 1 filă, în limba rusă – 1 filă);
3. Copiile textului Acordului (în limba română – 47 file, în limba engleză – 40 file);
4. Argumentarea oportunității ratificării Acordului (5 file);
5. Copiile Avizelor ministerelor și altor autorități administrative centrale (8 file);
6. Tabelul de sinteză (4 file).

Secretar general adjunct al Guvernului

Roman CAZAN

Ex.: Ludmila Zagoreț
Tel: 250-518

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 104

Fax:
+ 373 22 242 696

E-mail:
cancelaria@gov.md

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 929

din 29 noiembrie 2023

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea
Acordului de grant dintre Republica Moldova și Banca Europeană
pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării
proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale”,
semnat la Chișinău la 13 octombrie 2023**

În temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale”, semnat la Chișinău la 13 octombrie 2023.

Prim-ministru

Contrasemnează.

DORIN RECEAN

Ministrul energiei

Victor Parlicov

Ministrul finanțelor

Petru Rotaru

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE**

pentru ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale”, semnat la Chișinău la 13 octombrie 2023

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul de grant dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Securitatea furnizării gazelor naturale”, semnat la Chișinău la 13 octombrie 2023.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului menționat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va notifica Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare ratificarea Acordului nominalizat.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului

Argumentarea necesității ratificării Acordului de grant dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării proiectului „Securitatea Furnizării Gazelor Naturale”

A. Descrierea Acordului

Informații generale. În cadrul mai multor întrevederi dintre reprezentanții autorităților din Republica Moldova și Ambasada Norvegiei cu sediul la București, s-a discutat despre disponibilitatea Guvernului din Norvegia de a oferi prin Programul de sprijin NANSSEN pentru Ucraina, un suport financiar sub formă de grant și Republicii Moldova, inclusiv în sectorul energetic, pentru diminuarea impactului social-economic cauzat de războiului din țara vecină. Valoarea grantului pentru Republica Moldova în anul 2023 se estimează la cca 500 milioane NOK norvegiene, din care 400 milioane NOK (34 026 156,00 euro) vor fi repartizate prin intermediul Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), aceasta fiind cea mai rapidă cale identificată pentru ca Republica Moldova să poată conta pe aceste resurse financiare pentru procurarea și stocarea rezervelor de gaze naturale.

De menționat este faptul că între Guvernul Republicii Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) a fost semnat un acord de contractare a unui împrumut suveran în valoare de 300 milioane EURO (*în două tranșe*) în vederea realizării proiectului „*Securitatea Furnizării Gazelor Naturale*”, iar grantul oferit prin programul NANSSEN va fi folosit cu scop similar fondurilor accesate prin intermediul Acordului de împrumut și anume achiziția de gaze naturale din surse diversificate, pentru diminuarea riscurilor ce țin de dependența aprovizionării de o singură sursă și implicit asigurarea securității energetice a Republicii Moldova.

Informații privind conținutul Acordului

Acordului de grant dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), care este parte componentă a proiectului “*Securitatea Furnizării Gazelor Naturale*”, ce se propune a fi ratificat, conține clauze privind noțiuni, suma împrumutului, moneda împrumutului, angajamentele cu privire la proiect, condițiile de efectivitate și intrare în vigoare, etc.

B. Analiza de impact

Informații generale.

În contextul limitărilor de pe piața gazelor naturale a Republicii Moldova din luna octombrie 2021, când volumul de gaze naturale furnizate de către

SA „Moldovagaz” și SAP „Gazprom” a acoperit doar 67% din necesarul de consum și toate evenimentele care au decurs ulterior, au dus la conștientizarea necesității diversificării surselor de import de gaze naturale, cât și creare de stocuri de gaze naturale, prin intermediul furnizorilor/traderilor prezenți pe piață și care au o asemenea experiență. Sursele de finanțare au fost accesate prin intermediul proiectului „*Securitatea Furnizării Gazelor Naturale*”, semnat între Guvernul Republicii Moldova și BERD, în două tranșe. Acordul urmează să fie completat cu o tranșă suplimentară, a III-a, în valoare de 165 milioane EURO, care este complementară grantului acordat prin programul NASEN de către Guvernul Norvegiei, în valoare de 34 026 156,00 euro. Grantul este oferit de Guvernul Norvegiei, prin intermediul programului NANSSEN, care prevede susținerea Ucrainei și a țărilor vecine afectate de războiul din țara vecină. Republica Moldova a fost aleasă să beneficieze de asistența financiară oferită prin intermediul acestui program, ca parte ne-cobeligerantă care este afectată major de criza războiului. Guvernul Norvegiei a condiționat accesarea grantului prin asigurarea gestiunii acestuia de către un organism financiar internațional. În consecință s-a luat decizia de a accesa fondurile oferite ca grant, prin intermediul BERD și să fie utilizate în același context ca și fondurile oferite prin Acordul de împrumut „*Securitatea Furnizării Gazelor Naturale*”.

Astfel, Acordul are ca scop consolidarea securității energetice a Republicii Moldova prin suplimentarea mecanismului de finanțare cu o componentă de grant, în scopul prevenirii/atenuării eventualelor riscuri privind întreruperea alimentării cu gaze naturale. Implementarea acestuia va permite achiziția de gaze naturale și realizarea de stocuri de gaze naturale și suport în diversificarea furnizorilor și surselor de aprovizionare în conformitate cu prevederile Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale.

În calitate de beneficiari ai proiectului în mod direct vor fi toți consumatorii de gaze naturale din Republica Moldova, atât cei protejați cât și cei întreruptibili, astfel fiind posibil diminuarea preturilor la gazele naturale procurate pe piața liberă, prin diminuarea costurilor surselor financiare alocate pentru acestea. În acest context, componenta de grant este accesată pentru a obține diminuarea costurilor medii ponderate gazelor naturale achiziționate.

În cadrul Proiectului, Unitatea implementatoare urmează să achiziționeze și să stocheze gaze naturale în depozitele subterane din țările vecine în perioada caldă a anului când cererea/prețul la gaze naturale sunt reduse, iar ulterior le va revinde furnizorilor care au impusă obligația de serviciu public conform cadrului juridic existent. Procurările de

gaze naturale de către Unitatea implementatoare vor fi realizate în baza licitațiilor organizate conform procedurii prestabilite de către Bancă.

Eminamente, ținând cont de existența riscurilor menționate în primul alineat, privind posibilele limitări/sistări în furnizarea gazelor naturale din partea Gazprom, pentru consumatorii din stânga Nistrului și respectiv pentru centrala electrică Moldovenească, care este principalul furnizor de energie electrică pentru malul drept al Nistrului și care ar avea impact asupra tuturor consumatorilor de pe teritoriul Republicii Moldova, Proiectul în cauză constituie o soluție provizorie, fezabilă, de asigurare a securității aprovizionării cu gaze naturale, iar povara financiară asupra consumatorului final va fi diminuată semnificativ, dat fiind faptul că Grantul oferit este unul nerambursabil.

Aspectul politic, cultural, social

Prevederile Acordului de grant nu contravin politicii externe promovate de către Republica Moldova. Mai mult ca atât, prevederile și obiectivele Acordului sunt în strictă concordanță cu angajamentele asumate de către țară în cadrul Tratatului Comunității Energetice, Acordului de Asociere RM-UE și corespunde obiectivelor Strategiei Energetice a Republicii Moldova până în anul 2030.

Aspectul economic si de mediu

Urmare a ratificării Acordului grant oferit prin programul NANSEN, care face parte din cadrul Proiectului „*Securitatea Furnizării Gazelor Naturale*”, vor fi diminuate/reduce riscurile legate de posibilele limitări/sistări în furnizarea gazelor naturale, ceea ce ar putea avea un impact atât social cât și economic puternic pentru fragila economie a Republicii Moldova, cât și diminuarea costurilor finanțării achiziției de gaze naturale, care este un subiect cu impact social puternic asupra populației. Ținând cont și de dinamica accelerată a evenimentelor politice provocate de situația de conflict din Ucraina care catalizează criza energetică care se răsfrânge asupra stabilității piețelor energetice regionale, îndeosebi ale statelor în curs de dezvoltare (*dependente de importurile de resurse energetice*) cu un număr sporit de consumatori vulnerabili și o pondere mărită a cotei resurselor energetice în coșul unic de consum, este importantă asigurarea disponibilității stocurilor de gaze naturale create ca rezultat al implementării proiectului cât și disponibilității surselor financiare, ce va crea o certitudine/predictibilitate în ceea ce privește prețurile la gazele naturale în perioada anomaliilor de piață, când urmare unor evenimente cererea atinge cote exorbitante. Deoarece, după cum se observă și la etapa actuală, instabilitatea piețelor energetice și o volatilitatea sporită a prețurilor, se reflectă atât în mod direct asupra consumatorului final (*direct în facturile emise de furnizor*), cât și în mod indirect (*prin intensitate*

energetică sporită per unitate de produs/serviciu) cât și prin distorsionarea funcționalității normale a piețelor energetice ale Republicii Moldova.

Respectiv, în așa mod va fi exclusă o posibilă povară financiară suplimentară asupra consumatorilor finali de gaze naturale, ceea ce va exclude pericolul incapacității de plată a acestora și o posibilă creștere a în lanț a prețurilor altor produse.

Totodată, odată cu accesarea grantului, implicit, va crește securitatea energetică a Republicii Moldova și posibilitățile de achiziție de gaze naturale din surse diversificate. Adicional aceasta va contribui și la onorarea angajamentelor statului asumate în cadrul Tratatului de instituire a Comunității Energetice și a Acordului de Asociere RM-UE și transpuse în Strategia Energetică a Republicii Moldova până în anul 2030, privind diversificarea surselor și rutelor de aprovizionare cu resurse energetice.

Implementarea Proiectului respectiv nu implică careva impact asupra mediului, deoarece, prevede doar substituirea surselor de aprovizionare/furnizorilor de gaze naturale și nu o eventuală reconfigurare a cotelor de consum al gazelor naturale la nivel național (*ultimul păstrându-și tendința*).

Aspectul normativ. Prevederile proiectului Acordului de grant nu contravin prevederilor Constituției Republicii Moldova, Cartei ONU, precum și altor tratate internaționale la care Republica Moldova face parte. Încheierea Acordului este în concordanță cu angajamentele asumate de Republica Moldova în cadrul Tratatului de instituire a Comunității Energetice și ale Acordului de asociere RM-UE.

Aspectul instituțional și organizatoric

Ministerul Energiei, în calitate de autoritate publică centrală responsabilă de elaborarea politici statului în domeniul securității și eficienței energetic va fi responsabil de supravegherea/ monitorizarea generală și de asigurarea implementării Proiectului.

Proiectul va fi implementat prin intermediul Societății pe acțiuni „Energocom”, societate în care statul deține pachetul majoritar (100%) care va încheia cu BERD un acord de proiect.

Aspectul financiar

Proiectul Acordului de grant prevede acordarea unui grant Republicii Moldova din partea Guvernului Norvegiei prin programul NANSEN, gestionat prin intermediul BERD în valoare de 34 026 156,00 euro.

În cazul accesării grantului, acesta nu presupune careva comisioane sau dobânzi aferente utilizării acestuia.

Aspectul temporar.

Acordul de grant devine activ, în momentul ratificării Acordului adițional nr 1 la Acordul de împrumut. Durata de implementare a Proiectului „Securitatea Furnizării Gazelor Naturale” este planificată pentru perioada anilor 2022-2025, iar fondurile oferite prin Acordul de grant sunt disponibile în decurs de 12 luni din momentul intrării în vigoare a acestuia.

C. Analiza oportunității ratificării

Acordul de grant dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare din cadrul proiectului „Securitatea Furnizării Gazelor Naturale” în sumă de 34 026 156,00 euro, a fost semnat la Chișinău, 13 octombrie 2023, în limba engleză, în 4 exemplare.

Conform prevederilor Articolului VII, Secțiunea 7.01, Secțiunea 7.02, Secțiunea 7.03 din Acordul de grant, drept condiție de intrare în vigoare a acestuia este faptul că Banca a primit dovada că Acordul a fost ratificat în mod corespunzător de către Parlamentul Republicii Moldova în conformitate cu cadrul Legal al Republicii Moldova.

Notăm, că Republica Moldova nu a formulat rezerve și declarații la momentul semnării acestui Acord.

În contextul celor evocate, se prezintă a fi oportună ratificarea Acordului de grant dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, în sumă de 34 026 156,00 euro, în vederea realizării proiectului „Securitatea Furnizării Gazelor Naturale”.

Ministrul Energiei

Digitally signed by Parlicov Victor
Date: 2023.10.31 12:47:51 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Victor PARLICOV